

ПРАВА ЗАСУДЖЕНИХ ОСІБ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЇ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ

КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК ЮЛІЯ

YULIA.KERNIAKEVYCH@PNU.EDU.UA

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

ВСТУП

Схвалення нової Стратегії реформування пенітенціарної системи (далі – Стратегії) на період до 2026 року безумовно слід вітати. Звичайно, що вона не може вважатися еквівалентом стратегії, концепції, іншого програмного документу щодо розвитку кримінально-виконавчої політики і містить у своїй назві нормативно не визначене поняття «пенітенціарна система», але все-таки окреслює проблеми, які існують у кримінально-виконавчій системі та визначає основні вектори її реформування навіть у жорстких умовах воєнного часу та відсутності належного її фінансування. Як зазначено у Стратегії, її метою є створення гуманістичної системи виконання покарань, тобто «людяної» кримінально-виконавчої системи, яка вочевидь має бути спрямована на забезпечення прав людини, яка знаходиться у цій системі – засудженого.

РЕЗУЛЬТАТИ

Аналіз тексту Стратегії дозволяє виокремити наступний перелік прав засуджених осіб, які потребують належного рівня забезпечення:

- ✓ право на належні умови тримання в установах виконання покарань (у тому числі шляхом поступового переходу від системи колективного до блочного тримання);
- ✓ право на повагу до людської гідності;
- ✓ право на охорону здоров'я, медичну допомогу, соціальний захист;
- ✓ право на особисту безпеку та безпечне середовище;
- ✓ право на освіту (у тому числі шляхом удосконалення порядку надання освітніх послуг);
- ✓ право на працю (у тому числі шляхом створення додаткових стимулів для залучення засуджених до праці як засобу ресоціалізації);
- ✓ тощо.

ВИСНОВКИ

Відбування покарань у місцях позбавлення волі обумовлює необхідність створення додаткових гарантій захисту прав засуджених осіб, більше того, з урахуванням викликів воєнного часу. Одним із шляхів поліпшення ситуації у кримінально-виконавчій системі надалі залишається розвиток пробації та удосконалення порядку застосування альтернативних позбавленню волі видів покарань.

Використане джерело:

Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1153-р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 30.03.2023).